

Specialrådgivningen til børn og unge med høretab

Specialrådgivningen til børn og unge med høretab, 0 – 18 år, er et landsdækkende tilbud, som omfatter en række højtspecialiserede ydelser på høretabsområdet; herunder udredning, specialrådgivning, kurser, materialeproduktion m.v.

Specialrådgivningen har leverandøraftale med VISO-KaS, Koordinering af Specialrådgivningen, som er en del af Socialstyrelsen.

Specialrådgivningen er et konsortiesamarbejde, der består af afdelinger fra Center for Høretab (CfH) i Fredericia og fra Institut for Syn, hørelse og Døvblindhed (ISHD) i Aalborg, som begge er organisationer, der har mange års erfaring inden for høretabsområdet. Derudover er Materialecentret på Center for Døvblindhed og Høretab (CDH), som er et specialpædagogisk forlag, også en del af konsortieaftalen.

Henvendelser til Specialrådgivningen kommer overvejende fra de kommunale PPR-kontorer eller lignende instanser, men kan også være fra borgere, kommunale og regionale institutioner m.fl.

Det er omkostningsfrit for henvender at benytte sig af ydelserne. Der kan dog forekomme følgeudgifter, eksempelvis til tolk, forplejning, materialer m.v.

Ydelser

Specialrådgivningens ydelser bygger på den nyeste viden på området og har bl.a. afsæt i Socialstyrelsens forløbsbeskrivelse, *"Rehabilitering og undervisning af børn og unge med tidligt konstateret høretab – 0 – 18 år"*.

Der tilbydes specialrådgivning og udredning både på førskoleområdet og på skoleområdet. Rådgivningen henvender sig til forældre og/eller andre omsorgspersoner samt fagpersonale omkring barnet og foregår altid i et tæt samarbejde med PPR i barnets hjemkommune, der typisk også indgår i de konkrete indsatser. Bl.a. tilbydes der AVT forløb (Auditory Verbal Therapy) med AVT-uddannede konsulenter. Ydelsen omfatter de børn, der ikke indgår i målgruppen for det tre årige AVT forløb på de audiologiske afdelinger i Odense, Aarhus og Gentofte, eller som af andre grunde ikke deltager i forløb på nævnte afdelinger.

Forløb

Specialrådgivningens forløb indledes typisk med et afklarende møde, hvor alle de involverede parter deltager, og hvor der fastsættes mål, indhold og form for indsatsen. Varigheden er typisk på et halvt til et helt år, hvorefter forløbene afsluttes. Ved afslutningen evalueres der på indsatserne, herunder om målene er nået, og om der er opnået den ønskede virkning. Desuden tages der stilling til, om der er behov for yderligere forløb.

Førskoleområdet

Indholdet i specialrådgivningen til førskolebørn kan bl.a. omfatte:

- Rådgivning til forældre og personale i dagtilbud omkring barnets hørelse og høreteknik, herunder kontinuerlig evaluering af barnets funktionelle hørelse og udnyttelse af den høretekniske behandling.
- Rådgivning i forhold til barnets auditive, sproglige og kommunikative udvikling og hvordan barnet stimuleres i forhold til dette.
- AVT-forløb som omtalt tidligere kan indeholde AVT-sessions både i hjemmet og i daginstitutionen.
- Rådgivning og sparring til kommunale fagpersoner, PPR og sagsbehandler omkring barnets og familiens specifikke behov i forbindelse med høretabet
- Rådgivning i forhold til visuel kommunikation, herunder evt. tegnstøtte, billedstøtte etc.

- Rådgivning fra andre fagpersoner, eksempelvis psykolog, fysioterapeut.
- Informationsdage, inspirationsdage og lignende aktiviteter for barn, forældre og personale fra barnets dagtilbud.

Skoleområdet

Indholdet i specialrådgivningen på skoleområdet tager udgangspunkt i observationer i klassen/SFO og i dialog med lærere, pædagogisk personale og PPR.

- Rådgivningen til lærere/pædagogisk personale omfatter bl.a.:
 - Høretaktiske hensyn og anbefalinger
 - Lyttemiljø og fysiske rammer
 - Metodiske overvejelser, eks. vis om struktur, forudsigelighed og visualisering
 - Trivsel og socialt samspil
 - Tilegnelse af skriftsprog og fremmedsprog
- Info til klassen, som bl.a. kan omhandle:
 - Hørelse og høretab
 - Høretabets betydning, herunder udfordringer og mulige hensyn i klassen/SFO
 - Praksisnære øvelser for klassens elever omkring høretab
- Rådgivning til PPR, skole og forældre i forhold til behov for supplerende høreteknik og valg heraf
- Børnehørekurser – et tilbud til elever med høretab i 3. – 9. klasse

Udredning

Specialrådgivningen tilbyder udredningsforløb efter henvendelse fra PPR eller skole. Udredningsforløb foretages i samarbejde med fagpersoner og forældre, som medvirker til at skabe et helhedsbillede af barnet/den unge og til at afdække barnets/den unges funktionsniveau, udfordringer og potentialer.

Udredningsforløb er ofte tværfaglige og kan bl.a. bestå af udredninger inden for de auditive, sproglige, kommunikative, psykosociale, kognitive og sansemotoriske områder. Der er mulighed for efter behov, at inddrage andre fagpersoner med erfaring indenfor høreområdet i udredningen, Eks. vis audiologopæder, psykologer, fysio- og ergoterapeuter m.fl.

Udredningsforløbene kan anvendes som grundlag for den pædagogiske indsats og undervisning over for barnet/den unge, og eventuelt med opfølgende specialrådgivningsforløb.

Kurser

Specialrådgivningen udbyder landsdækkende kurser og temadage for fagpersoner og pårørende til børn og unge med høretab samt andre med interesse for området. Specialrådgivningen formidler den nyeste viden om emner relateret til børn og unge med høretab. Desuden er der på kurserne mulighed for erfaringsudveksling deltagerne imellem og eventuel netværksdannelse.

Der tilbydes bl.a. kurser til lærere, som underviser elever med høretab og til pædagogisk personale og forældre på førskoleområdet, samt en række andre relevante kurser, der kan understøtte praksis på høretabsområdet.

Der opslås faste kurser og temadage, som findes i vores kursuskatalog. Desuden opslås der løbende kurser og temadage. Kurserne/temadagene afholdes tre steder i landet, Fredericia, Høje Taastrup og Aalborg.

Hvert andet år afholdes der *Nordisk Konference* på Center for Høretab med aktuelle temaer og ny viden indenfor høreområdet.

Er der ønsker om oprettelse af kurser, temadage m.m., som ikke aktuelt er opslået, er man velkommen til at kontakte Specialrådgivningen om dette.

Vidensarbejde og Materialeproduktion

Specialrådgivningen arbejder løbende med at indsamle, udvikle, bearbejde og formidle viden med relevans i forhold til børn og unge med høretab. Vi deltager bl.a. på nationale og internationale konferencer, i faglige netværksarbejder og i udviklingsprojekter, som skaber ny viden om målgruppen, metoder og indsatser.

Sammen med Materialecentret udvikles informations- og vejledningsmaterialer, som bl.a. har til formål at medvirke til at kompensere og støtte børn, unge og voksne for et høretab.

Produktionen varetages af Materialecentret, som udgiver publikationer til brug både på dagtilbuds-, skole- og voksenundervisningsområdet.

***AVT**

AVT – Auditory Verbal Therapy – er en international anerkendt metode eller model, der anvendes til forældre til børn med høretab. AVT har til formål, at forældre, og/eller barnets nære omsorgspersoner, lærer at stimulere barnets auditive sans mhp., at barnet skal kunne høre og forstå talt sprog. Målet er, at barnet opnår et alderssvarende talesprog og social inklusion i et miljø blandt hørende.